

Beregning av satser for grunnskoler godkjent etter privatskoleloven – høsten 2024

Tilskuddsgrunnlaget på bakgrunn av KOSTRA

Tilskudd til grunnskoler godkjent etter privatskoleloven beregnes med utgangspunkt i kostnadene i de kommunale grunnskolene, som rapporteres gjennom KOSTRA. Disse dataene ligger på hjemmesidene til Statistisk sentralbyrå: <http://www.ssb.no/>

Nedenfor er en beskrivelse av hvor du finner tabellene som er brukt i satsberegningen.

Regnskapstall som brukes ved beregning av satser hentes slik:

SSB.no/ → gå til Statistikkbanken → Offentlig sektor → KOSTRA → Kommuneregnskap → velg tabell: **12367 Detaljerte regnskapstall driftsregnskapet, kommunekonsern og -kasse, etter regnskapsomfang, funksjon og art (K)** → velg statistikkvariabel, region, regnskapsomfang, funksjon, art og år som inngår i grunnlaget → vis tabell, fortsett → tall fremkommer i tabellen og filen kan lagres i Excel format.

Tjenestetall som brukes ved beregning av satser hentes slik:

SSB.no/ → gå til Statistikkbanken → Utdanning → Grunnskoler → Elever i grunnskolen → velg tabellene:

11974: Årstimer til undervisning- grunnskole (K)

→ velg statistikkvariabel, velg år og region som inngår i grunnlaget → vis tabell

11971: Antall kommunale grunnskoler og antall elever i kommunale grunnskoler (K)

→ velg statistikkvariabel, velg år og region som inngår i grunnlaget → vis tabell, fortsett → tall fremkommer i tabellen og filen kan lagres i Excel format.

11980: Elever i grunnskolen, etter eierforhold og årstrinn (K)

→ velg statistikkvariabel, velg region, eierforhold, årstrinn og år som inngår i grunnlaget → vis tabell, fortsett → tall fremkommer i tabellen og filen kan lagres i Excel format.

12285: Gruppestørrelse, etter årstrinn (K)

→ velg statistikkvariabel, velg region, årstrinn og år som inngår i grunnlaget → vis tabell, fortsett → tall fremkommer i tabellen og filen kan lagres i Excel format.

Antall årsverk hentes på GSI.no

Åpne GSI → velg Grunnskole → velg 2022-23 → C. Årsverk og ansatte → velg linje 24 Sum årsverk til ordinær undervisning (linje 7 minus 23) → velg sum 1.-7. årstrinn og sum 1. - 10. årstrinn.

Tabellene kan også hentes frem ved å legge inn tabellnummer i søkefeltet på startsiden til SSB.

Ny modell til beregning av tilskuddssatser for grunnskoler godkjent etter privatskoleloven

I satsberegningen for våren 2024 er det, som i 2022 og 2023, tatt utgangspunkt i satsene for 2020 justert frem til det året satsene skal gjelde for. Ny beregningsmodell for satser til private grunnskoler tas i bruk fra høsten 2024.

Den nye tilskuddsmodellen bygger på de samme prinsippene som dagens modell, og gjenspeiler de gjennomsnittlige utgiftene til opplæring per elev i offentlig skole. Tilskuddsgrunnlaget er uendret. Fordeling av kostnadsandelen mellom barnetrinn og ungdomstrinn er endret. Ut over dette behandles ukorrigerede satser på samme måte som i forrige modell. Det er metoden for å beregne de ukorrigerede satsene som er endret, i tillegg til fastsettelse av knekkpunktet.

I ny modell blir tilskuddet til private grunnskoler beregnet med et fast knekkpunkt på 45 elever. Knekkpunktet er basert på gjennomsnittet av knekkpunktene de siste fem årene i den forrige modellen.

For å beregne satser i den nye modellen er det ikke behov for eget statistikkprogram. Ukorrigerede satser beregnes ved bruk av en lineær funksjon i Excel. Dette gjør modellen mer transparent og enklere å beregne sammenlignet med forrige modell.

Den lineære funksjonen i Excel er basert på gjennomsnittlig skolestørrelse og kostnader per skole i alle kommuner i landet. Kommuner som ikke har rapportert fullstendig inkluderes ikke i grunnlaget. Grunnlaget for beregning av ukorrigerede satser hentes ut fra et punktdiagram, der gjennomsnittlig skolestørrelse er langs x-aksen og kostnad per skole langs y-aksen.

Gjennomsnittlig skolestørrelse beregnes slik:

$\text{Antall elever i kommunale grunnskoler} / \text{antall skoler i kommunen} = \text{Gjennomsnittlig skolestørrelse}$.

Kostnad per skole beregnes slik:

$\text{Totalt tilskuddsgrunnlag i kommunene} / \text{antall skoler i kommunen} = \text{Kostnad per skole}$

Den lineære funksjonen vil angi en regresjonslinje/trendlinje bestående av følgende parameter:

$Y = a + bx$, der a er de faste kostnadene og b er stigningstallet som sier noe om enhetskostnaden ved å øke gjennomsnittlig skolestørrelse med en elev.

Ukorrigerede satser beregnes deretter på følgende måte:

Lav sats = b

Høy sats = $a/k + b$, der k er knekkpunktet

Kostnadsgrunnlag

Det er ikke gjort endringer i kostnadsgrunnlaget fra tidligere beregningsmodell. Satsene beregnes basert på kostnadene *Korrigerede brutto driftsutgifter til grunnskole og Korrigerede brutto driftsutgifter til skolelokaler*.

Eksempel på beregning av kostnader for Halden kommune i 2022		
Grunnlaget satsene bygger på	Kilde i KOSTRA	Beløp i kroner
Korrigerte brutto driftsutgifter, kommunekonsern, funksjon 202 grunnskole	→ Tabell 12367: Velg statistikkvariabel: Beløp (1000 kr) Velg år: 2022 Velg region: Kommuner 2020, velg alle Velg regnskapsomfang: Kommunekonsern Velg funksjon: 202 Grunnskole Velg art: Korrigerte brutto driftsutgifter på funksjon/tjenesteområde	405 426
Pluss		
Korrigerte brutto driftsutgifter, kommunekonsern, funksjon 222 skolelokaler	→ Tabell 12367: Velg statistikkvariabel: Beløp (1000 kr) Velg år: 2022 Velg region: Kommuner 2020, velg alle Velg regnskapsomfang: Kommunekonsern Velg funksjon: 222 Skolelokaler Velg art: Korrigerte brutto driftsutgifter på funksjon/tjenesteområde	48 286
Minus		
Andre salgs- og leieinntekter, funksjon 202 grunnskole	→ Tabell 12367: Velg statistikkvariabel: Beløp (1000 kr) Velg år: 2022 Velg region: Kommuner 2020, velg alle Velg regnskapsomfang: Kommunekonsern Velg funksjon: 202 Grunnskole Velg art: Andre salgs- og leieinntekter	271
Minus		
Andre salgs- og leieinntekter, funksjon 222 skolelokaler	→ Tabell 12367: Velg statistikkvariabel: Beløp (1000 kr) Velg år: 2022 Velg region: Kommuner 2020, velg alle Velg regnskapsomfang: Kommunekonsern Velg funksjon: 222 Skolelokaler Velg art: Andre salgs- og leieinntekter	5 864
Minus		
Avskrivninger, funksjon 222 skolelokaler	→ Tabell 12367: Velg statistikkvariabel: Beløp (1000 kr) Velg år: 2022 Velg region: Kommuner 2020, velg alle Velg regnskapsomfang: Kommunekonsern Velg funksjon: 222 Skolelokaler Velg art: Avskrivninger	20 028
Sum kostnader Halden kommune		427 549

Kostnader til spesialundervisning og fremmedspråk i skoler godkjent etter privatskoleloven dekkes av kommunene, og trekkes derfor ut av tilskuddsgrunnlaget.

I modellen beregnes kostnaden til spesialundervisning ved at andelen undervisning til disse formålene multipliseres med korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskole - funksjon 202 i KOSTRA.

Eksempel på beregning av årstimer til undervisning for Halden kommune		
Grunnlaget satsene bygger på	Kilde i KOSTRA/GSI	Antall årstimer
Årstimer til spesialundervisning	→ Tabell 11974: Velg statistikkvariabel: Årstimer til spesialundervisning, kommunale og private grunnskoler (antall) Velg år: 2022 Velg region: Kommuner 2020, velg alle	34 908
Pluss		
Årstimer særskilt norskopplæring	→ Tabell 11974: Velg statistikkvariabel: Årstimer til særskilt norskopplæring, kommunale og private grunnskoler (antall) Velg år: 2022 Velg region: Kommuner 2020, velg alle	4 519
Pluss		
Årstimer morsopplæring	→ Tabell 11974: Velg statistikkvariabel: Årstimer til morsmålsopplæring, kommunale og private grunnskoler (antall) Velg år: 2022 Velg region: Kommuner 2020, velg alle	-
Pluss		
Årstimer tospråklig fagopplæring	→ Tabell 11974: Velg statistikkvariabel: Årstimer til tospråklig fagopplæring, kommunale og private grunnskoler (antall) Velg år: 2022 Velg region: Kommuner 2020, velg alle	7 311
Sum Halden		46 738
Årstimer til undervisning	→ Tabell 12367: Dette hentes fra GSI under Rapport, Annet, Årstimer til satsberegning. Velg nivå, kommune, år 2022-23 og visning	197 249

For å komme frem til korrigerede brutto driftsutgifter til ordinær grunnskole for Halden kommune, må kostnader til spesialundervisning og undervisning for språklige minoriteter trekkes fra:

Andelen av disse kostnadene beregnes slik: $46\,738 \cdot 100 / 197\,249 = 23,694923675$

Kostnadene utgjør: $405\,426 \cdot 23,694923675 / 100 = 96\,065,381259$ (tall i tusen kroner)

Korrigerede brutto driftsutgifter til **ordinær** grunnskole for Halden kommune beregnes ut fra dataene i tabellene foran og blir da slik:

$[(405\,426 + 48\,286 - 271 - 5\,864 - 20\,028) - 96\,065,381259]$ kr = 331 483,618741 kr
(tall i tusen)

Beregning av ukorrigerede satser

Knekkpunktet i den nye tilskuddsmodellen er låst til 45 elever. Dette er gjennomsnittet av knekkpunktet de fem siste årene det ble beregnet knekkpunkt i den forrige modellen.

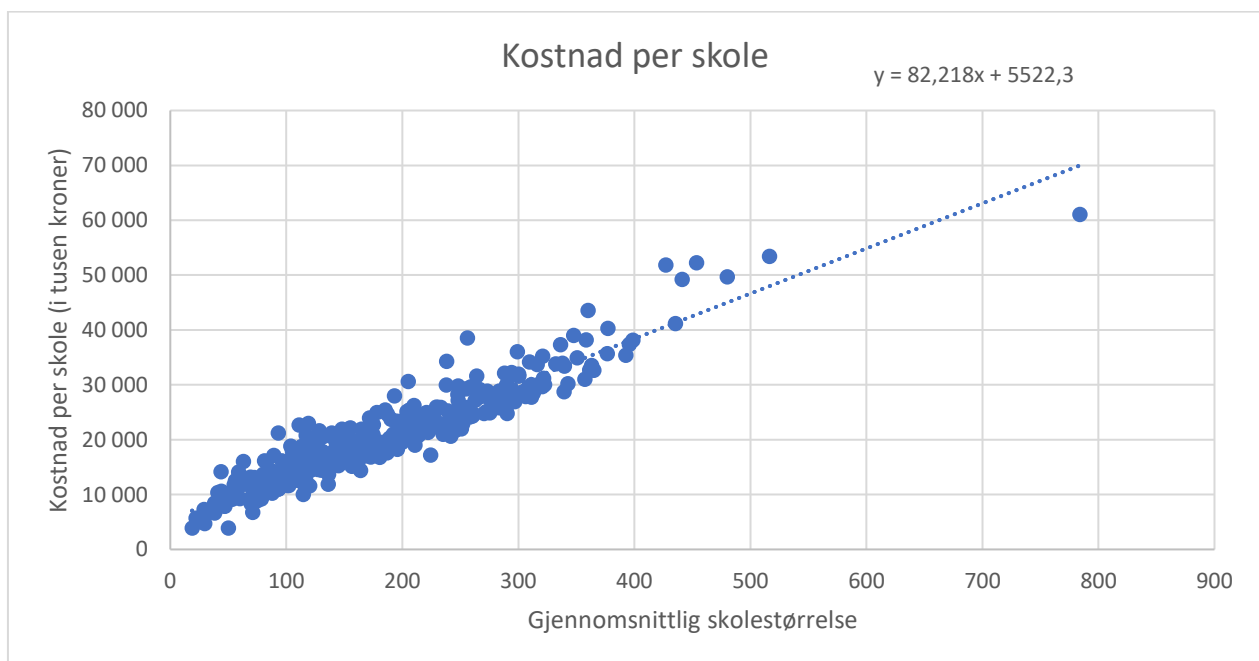
Den lineære funksjonen i Excel er basert på gjennomsnittlig skolestørrelse og kostnader per skole i alle kommuner i landet. Kommuner som ikke har rapportert alle tall som inngår i

tilskuddsgrunnlaget trekkes ut. Grunnlaget for beregning av ukorrigerede satser hentes ut fra et punktdiagram, der gjennomsnittlig skolestørrelse er langs x-aksen og kostnad per skole langs y-aksen.

Beregning av gjennomsnittlig skolestørrelse og kostnad per skole for Halden kommune	
Parameter	Tall for 2022
Antall elever i denne kommunen	3 499
Antall skoler i denne kommunen	11
Gjennomsnittlig skolestørrelse	3 499 elever / 11 skoler = 318 elever pr skole
Kostnad pr skole	Tilskuddsgrunnlag 331 484 / 11 skoler = 30 135

Denne beregningen gjøres for alle kommunene og danner grunnlaget for regresjonsanalysen.

De ukorrigerede satsene beregnes med bakgrunn i trendlinjen i diagrammet. For å få frem trendlinjen i Excel klikker man på «Diagramelementer» og haker av for trendlinje. For å få frem konstantledd og stigningstallet må man sørge for at «vis formel» er haket av. Punktdiagrammet og trendlinjen som danner grunnlag for beregning av satser gjeldende for høsten 2024 basert på KOSTRA-tall for 2022 ser slik ut:

Regresjonslinjen/trendlinjen angis i 2022 som: $Y = 5522,3 + 82,218x$

De ukorrigerede satsene beregnes på følgende måte:

Lav sats: $b = 82\,218$

Høy sats: $a/k+b$, der k er knekkpunktet = $((5\,522\,300/45) + 82\,218) = 204\,936$

Ukorrigerede satser 2024

Antall elever	Ukorrigert sats
Til og med 45	204,936
Fra og med 46	82,218

Korrigerings av ukorrigerede satser

Alle korrigerings av satsene gjøres på tilsvarende måte som i forrige modell.

For å korrigerings for ulike kostnader på barnetrinnet og ungdomstrinnet, skal kostnaden per elev korrigerings for en "kostnadsandel" på henholdsvis barnetrinnet og ungdomstrinnet.

Beregning av satser for barne- og ungdomstrinnet

Elever på ungdomstrinnet har flere undervisningstimer enn elever på barnetrinnet. Kostnaden per elev på ungdomstrinnet er derfor høyere enn på barnetrinnet.

Korrigerings for 100 % avgift til Statens Pensjonskasse (SPK)

Ifølge privatskoleloven § 6-1 skal grunnskolene få innarbeidet 100 % av gjennomsnittlige utgifter til pensjonsinnkudd i offentlige skoler i tilskuddsgrunnlaget sitt. Driftstilskuddet blir utbetalt med 85 %, pensjonstillegget må derfor justeres opp slik at SPK blir dekt fullt ut ved utbetaling av 85 % av tilskuddet. Vi må derfor øke satsene slik at når en beregner 85 % av tilskuddsgrunnlaget, inneholder statstilskuddet 100 % SPK-avgift.

Trekk

Det skal foretas et trekk for øremerkede tilskudd etc i de tilfeller disse tilskuddene finansierer oppgaver som kun er i den offentlige skolen, eller det blir gitt tilsvarende øremerkede tilskudd til de private skolene i tillegg til satsene.

Lønns- og prisvekst

Satsene for 2024 bygger på regnskapstall fra kommunene for 2022, og korrigerings for forventet lønns- og prisvekst fra 2022 til 2023 og fra 2023 til 2024.

Endring i SPK-avgift

Satsene for 2024 bygger på regnskapstall fra kommunene for 2022, og korrigerings for endring i SPK-avgift fra 2022 til 2024.

Beregning av forholdet mellom barnetrinn og ungdomstrinn

Elever på ungdomstrinnet har flere undervisningstimer enn elever på barnetrinnet. Dette gjør at kostnaden per elev på ungdomstrinnet er høyere enn for barnetrinnet. KOSTRA skiller ikke mellom utgifter på barnetrinnet og ungdomstrinnet. Forskjellen i kostnadene beregnes derfor med bakgrunn i forholdet mellom elever og antall årsverk per elev på henholdsvis barne- og ungdomstrinnet og ikke på antall lærertimer per elev som tidligere.

Parameter som inngår i beregningen av forholdet mellom barnetrinn og ungdomstrinn		
Grunnlaget for satsene	Kilde i KOSTRA	Antall elever
Antall elever 1.-7. årstrinn	Tabell 11980: Elever i grunnskole, etter eierforhold og årstrinn (K)	420 138
Antall elever 8.-10. årstrinn	Tabell 11980: Elever i grunnskole, etter eierforhold og årstrinn (K)	186 423
Antall elever i kommunale grunnskoler	Tabell 11971: Antall kommunale grunnskoler og antall elever i kommunale grunnskoler (K)	606 561
Årsverk barnetrinn (100 % stilling)	Åpne GSI →velg Grunnskole →velg 2022-23 →C. Årsverk og ansatte →velg linje 24 Sum årsverk til ordinær undervisning (linje 7 minus 23) →velg sum 1.-7. årstrinn og sum 1. - 10. årstrinn.	2 739 886
Årsverk ungdomstrinn (100 % stilling)	Åpne GSI →velg Grunnskole →velg 2022-23 →C. Årsverk og ansatte →velg linje 24 Sum årsverk til ordinær undervisning (linje 7 minus 23) →velg sum 1.-7. årstrinn og sum 1. - 10. årstrinn.	1 341 785

Andel årsverk på barnetrinnet kontra ungdomstrinnet:

(Årsverk barnetrinnet **2 739 886**) / (elever barnetrinnet **420 138**) = 6,521395

(Årsverk ungdomstrinnet **1 341 785**) / (elever ungdomstrinnet **186 423**) = 7,197529

Andel årsverk på barnetrinnet kontra ungdomstrinnet
 $6,521395 / 7,197529 = 0,906060275$

DVS.: ANTALL ÅRSVERK ER CA 3,08 % LAVERE PÅ BARNETRINNET ENN PÅ UNGDOMSTRINNET.

Andel barnetrinnet

Elever i grunnskolen / [elevtall på barnetrinnet + (elevtall ungdomstrinnet / andel årsverk på barnetrinnet kontra ungdomstrinnet)] = Andel barnetrinnet

606 561 / [420 138 + (186 423 / 0,906060275)] = 0,96911880

Andel ungdomstrinnet

Elever i grunnskolen / [elevtall på ungdomstrinnet + (elevtall barnetrinnet * andel årsverk på barnetrinnet kontra ungdomstrinnet)] = Andel ungdomstrinn

$$606\ 561 / [186\ 423 + (420\ 138 * 0,96911880)] = 1,06959639$$

Kontroll av beregningen:

$$[(420\ 138 * 0,99608715) + (186\ 423 * 1,00881831)] / 606\ 561 = 1,0$$

På bakgrunn av flere årsverk i ungdomsskolen enn i barneskolen, fordeles de ukorrigerede satsene mellom barne- og ungdomstrinn slik:

Eksempel for de 45 første elevene

Ukorrigeret sats for barnetrinnet (BT): kr 204,936 * **0,96911880** = kr 198,607

Ukorrigeret sats for ungdomstrinnet (UT): kr 204,936 * 1,06959639 = kr 219,199

Ukorrigeret sats fordelt på barnetrinn og ungdomstrinn			
Knekkpunkt	Ukorrigeret sats	Grunnlag for beregning av tilskuddssats BT	Grunnlag for beregning av tilskuddssats UT
Til og med 45	204,936	198,607	219,199
Fra og med 46	82,218	79,679	87,940

Korrigeret for 100 % avgift til Statens Pensjonskasse (SPK)

Følgende regnskapstall fra KOSTRA ligger til grunn for beregningen:

- Korrigeret brutto driftsutgifter til grunnskole
- Lønnsutgifter til grunnskole, Tabell: 12367: Detaljerte regnskapstall driftsregnskapet, etter regnskapsomfang, funksjon og art (K)

Lønnsutgifter er inkludert arbeidsgiveravgift og arbeidsgivers andel av SPK-avgift og må derfor korrigeres for dette.

Lønnsandelen av korrigeret brutto driftsutgifter til grunnskole beregnes slik:

- Lønnsutgifter til grunnskoler eksklusive arbeidsgiveravgift og arbeidsgivers andel av SPK-avgift og divideres med korrigeret brutto driftsutgifter til grunnskole.

$$50\ 480\ 627 / 69\ 269\ 991 = 72,875 \%$$

Omregningsfaktoren for 100 % SPK blir slik:

$$0,85X = 100$$

$$X = 117,65$$

Økning i satsen for de 45 første elevene på grunn av 100 % SPK beregnes slik:

Lønnsandel av sats	198,607* 72,875 % =	144,735
Andel SPK	144,735 * 8,83 % =	12,780
Omregna tillegg for 100 % SPK	12,780 * 1,1765 =	15,036
Økning i sats pga. 100 % SPK		<u>2,256</u>

Ny "ukorrigert" sats for de 45 første elevene blir da slik:

Beregning av sats inkludert 100 % SPK avgift	
Parameter	Kroner
Sats til og med 45 elever	198,607
Økt SPK	2,256
Ny ukorrigert sats	200,863

Endring i "ukorrigerte" satser for det andre intervallet beregnes på samme måte og blir slik:

	Barnetrinn	Ungdomstrinn
<i>Ukorrigert sats 45 elever</i>	198 607	219 199
Lønnsandel sats (72,88 %)	144 735	159 741
Andel SPK	12 780	19 355
Omregna tillegg for 100 % SPK	15 036	22 771
Økning i stats pga. 100 % SPK	2 256	3 416
Korrigert sats til og med 45 elever - 100 % SPK	200 863	222 615
<i>Ukorrigert sats fra og med 45 elever</i>	79 679	87 940
Lønnsandel sats (72,88 %)	58 066	64 086
Andel SPK	5 127	5 683
Omregna tillegg for 100 % SPK	6 032	6 658
Økning i stats pga. 100 % SPK	905	999
Korrigert sats fra og med 45 elever - 100 % SPK	80 585	88 939

Korrigerings for koronarelaterte tilskuddsordninger

Enkelte tilskuddsordninger i forbindelse med covid-19 ble utbetalt til både kommuner, fylkeskommuner og private skoler. For å unngå dobbeltfinansiering til privatskolene, gjøres det et fratrukk for disse ordningene i satsberegningen.

Fratrekket er beregnet ved å dividere tildelingen på disse ordningene på det totale antallet elever i offentlig skole.

Beregning av trekk per elev for koronarelaterte tilskuddsordninger	
	Tildelte midler til kommuner i 2022
Koronarelaterte tilskuddsordninger trukket ut av satsberegningen	
Tiltak rettet mot sårbare barn og unge	117 908 257
Tiltak for å motvirke negative konsekvenser av pandemien	40 933 085
Kompensasjon for økonomiske konsekvenser av pandemien (tall fra KD)	1 000 000 000
Sum tildeling	1 158 841 342
Antall elever	606 561
Trekk i satsen per elev	-1 911

Korrigerings for lønns- og prisvekst og endringer i SPK-avgift

Da satsene for 2024 bygger på regnskapstall for 2022 fra kommunene, må de også korrigeres med forventet lønns- og prisvekst på 5,2 % fra 2022 til 2023 og 4,4 % fra 2023 til 2024. Videre korrigeres satsene med endring i SPK-avgiften fra 2022 til 2024 med – 1,04 %, vektet med en lønnsandel på 72,875 %.

Eksempel på korrigerings av satsen til de 45 første elevene på barnetrinnet	
Sats for de 45 første elevene på barnetrinnet justert for 100 % SPK:	200 862,81
Minus	
Trekk for covidmidler utbetalt til offentlige grunnskoler i 2022	- 1 910,51
Pluss	
Forventet lønns- og prisvekst 2022 – 2023 (5,2 %)	+ 10 345,52
=	
Korrigert sats 2023 nivå	209 297,81
Pluss	
Forventet lønns- og prisvekst 2023 – 2024 (4,4 %)	+ 9 209,10
=	
Korrigert sats 2024 nivå	218 506,92
Minus	
Endring i arbeidsgivers andel SPK-avgift fra 2022 til 2024	-1 656,07
=	
Korrigert sats 2024 nivå justert for endring SPK-avgift	216 850,85
Korrigert sats 2024	216 850,85
Avrundet sats 2024	216 900

Disse beregningene gjøres for alle intervallene både på barnetrinn og ungdomstrinn.

Satser høsten 2024		
Satser for tilskudd (i kroner per elev)	Til og med 45 elever	Fra og med 46 elever
Barnetrinn	216 900	85 800
Ungdomstrinn	239 500	94 900

Beregning av satser for private grunnskoler i utlandet

Satsene for grunnskoler i utlandet er basert på satsene til grunnskoler i Norge, men skolene i utlandet er ikke omfattet av momskompensasjonsordningen. Satsene blir derfor justert opp med en korreksjonsfaktor for moms.

Beregning av momskorreksjonsfaktor		
Grunnlaget for satsene	Kilde i KOSTRA	Tall i tusen kroner
Korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskole, konsern – funksjon 202	Tabell: 12367: Detaljerte regnskapstall driftsregnskapet, etter regnskapsomfang, funksjon og art (K)	69 269 991
Kompensasjon for merverdiavgift i driftsregnskapet – funksjon 202	Tabell: 12367: Detaljerte regnskapstall driftsregnskapet, etter regnskapsomfang, funksjon og art (K)	843 247

Korreksjonsfaktoren beregnes slik:

Kompensasjon for merverdiavgift i driftsregnskapet i grunnskole dividert på korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskole

$$(843\,247 / 69\,269\,991) * 100 = 1,22 \%$$

Satser til private grunnskoler i Norge korrigeres med en momskorreksjonsfaktor på 1,22 %.

Satser til private grunnskoler i utlandet høsten 2024		
Satser for tilskudd (i kroner pr elev), utlandet	Til og med 45 elever	Fra og med 46 elever
Barnetrinn	219 500	86 800
Ungdomstrinn	242 500	96 000

Sist oppdatert 24.05.2024